

Takiego projektu
jeszcze nie było!

KRAJOBRAZ

na węglu zbudowany

Pod koniec 2006 r. prof. Marian Oslislo, rektor Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach zaprosił Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych do udziału w projekcie COAL, który miał być spojrzeniem na krajobraz europejskich okręgów przemysłowych z perspektywy artystycznej i naukowej.

Nord Pas-de-Calais, Zagłębie Ruhry i Górny Śląsk to największe historyczne okręgi przemysłowe. Szybkiemu rozwojowi przemysłu i gwałtownej urbanizacji nie zawsze towarzyszyła troska o środowisko. Zmiany w krajobrazie to wspólny mianownik tych regionów zbudowanych na węglu. Charakterystyczne różnicowanie przestrzeni, symbioza przyrody i architektury przemysłowej wytworzone przez ludzi o silnym etosie pracy.

W styczniu osiemnastu artystów z Francji, Niemiec i Polski odbyło dziesięciodniowe podróże do każdego z tych regionów, zapoznając się ze specyfiką krajobrazu postindustrialnego, historią, tradycją, kulturą i aktualnymi problemami gospodarczymi, środowiskowymi i społecznymi regionu. Na podstawie wykonanej podczas wyjazdów dokumentacji powstaną prace w różnych technikach artystycznych – grafice, fotografii, malarstwie, multimediami. Złożą się one na wystawę, która zostanie zaprezentowana kolejno we wszystkich trzech krajach. Po raz pierwszy w maju tego roku w Katowicach, w Rondzie Sztuki. Wystawie towarzyszyć będzie konferencja naukowa poświęcona przekształceniom krajobrazu postindustrialnego dawnych europejskich regionów przemysłowych.

Wszystkie te działania składają się na Projekt COAL - realizowany w ramach

Programu „KULTURA 2007-2013 Unii Europejskiej”.

Jak mówi dr Justyna Gorgoń z Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach: „Projekt COAL to zderzenie naukowego postrzegania problemu degradacji krajobrazu i możliwości jego odnowy z artystycznym odbiorem tego krajobrazu. Projekt buduje powiązania pomiędzy naukowym podejściem do terenów poprzemysłowych i procesu ich rewitalizacji a artystycznym odbiorem znaczeń symbolicznych krajobrazów industrialnych.”

Priorytetem Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych są badania terenów zdegradowanych, stanowiące naukową podstawę do prowadzenia odnowy go-

spodarczej i przyrodniczej tych obszarów oraz zapewnienia na nich bezpieczeństwa ekologicznego. Na codzień IETU współpracuje z jednostkami badawczo-rozwojowymi, przedsiębiorstwami i administracją publiczną, a po raz pierwszy realizuje projekt z artystami.

Jan Skowronek, dyrektor IETU jest zadowolony z nawiązania współpracy z ASP w Katowicach, ale także z Muzeum Historii Naturalnej i Etnografii w Lille oraz Fundacją Ochrony Zabytków Techniki i Historii Kultury w Dortmundzie. Liczy, że „prace artystów zwrócą uwagę społeczeństwa na problemy środowiskowe terenów poprzemysłowych i będą stanowić wsparcie dla proponowanych rozwiązań organizacyjnych, technologicznych i przestrzennych.”

Wydarzeniem artystycznym kończącym projekt będzie „sound-bridge” – wirtualny dźwiękowy most łączący Katowice i Lille. Podczas tej imprezy będzie można zobaczyć artystyczne prezentacje Górnego Śląska, Nord Pas-de-Calais i Zagłębia Ruhry.

WANDA JAROSZ
Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych

